

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Jana Čížka a soudců Mgr. Ing. Lenky Bursíkové a JUDr. Bc. Kryštofa Horna ve věci

žalobce: nezl. **D. P.**, narozený X
státní příslušník Ukrajiny
bytem X

zastoupený zákonným zástupcem (otcem) Y. P.
státní příslušník Ukrajiny
bytem X

zastoupený advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 18, Praha

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 9. 2021, č. j. MV-120539-4/SO-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 6. 10. 2021 domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla jeho odvolání a potvrdila usnesení Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 30. 6. 2021, č. j. OAM-2118-7/TP-2021, MV-98379-2/OAM-2021 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým správní orgán I. stupně zastavil řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu na území podle § 169r písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 274/2021 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť k jejímu podání žalobce nebyl oprávněn.

Obsah podání účastníků

2. Žalobce uvádí, že se narodil dne 8. 10. 2020 na území České republiky, pobývá zde s matkou D. B., narozenou X, státní příslušnicí Ukrajiny, která přicestovala do České republiky v roce 2020, a otcem Y. P., narozeným X, státním příslušníkem Ukrajiny, který na území České republiky pobývá na základě trvalého pobytu rodinného příslušníka občana EU (tento status mu byl přiznán na základě předchozího manželského svazku s občankou České republiky, se kterou má dvě nezletilé děti, které jsou občany České republiky). Otec žalobce podal dne 8. 2. 2021 žádost o trvalý pobyt dítěte narozeného na území podle § 88 zákona o pobytu cizinců. Nesplnění podmínky učinit podání do 60 dnů po narození dítěte odůvodnil průtahy s vydáním rodného listu. Rodný list byl vystaven až dne 30. 12. 2020, jelikož pro zapsání otce dítěte do rodného listu bylo nutné učinit souhlasné prohlášení rodičů (rodiče žalobce nejsou sezdáni). Proces zkomplikoval rovněž vyhlášený nouzový stav. Kvůli vyhlášenému nouzovému stavu navíc nebylo možné podat ihned žádost o vydání cestovního dokladu domovského státu. Zákonný zástupce požádal o vydání cestovního dokladu až dne 13. 4. 2021. Cestovní doklad byl žalované předložen obratem po jeho převzetí, a to dne 14. 6. 2021.
3. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Namítá, že žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav, čímž porušila § 2 odst. 1 a 4, § 3 a 50 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 403/2020 Sb. (dále jen „správní řád“). Není významné, že žádost o prominutí zmeškání úkonu byla podána ještě dříve, než došlo k faktickému vydání cestovního dokladu. Prominutí zmeškání úkonu směřovalo ke skutečnosti, že žádost o vydání povolení k trvalému pobytu byla podána opožděně, tj. po lhůtě 60 dní po narození dítěte. Prominutí zmeškání úkonu nesměřovalo k nepředložení cestovního pasu. Zákonný zástupce nerezignoval na řešení pobytové situace žalobce, pouze nedisponoval žádným dokladem, který by prokazoval jakoukoliv vazbu žalobce na otce. Žalobce tvrdí, že se jeho zákonný zástupce řídil informacemi získanými od zaměstnance žalované, *„která mu podala informaci ve smyslu uvedení právě důvodů, pro které tento úkon včasného podání žádosti neučinil.“*, byť si je vědom, že ve vztahu k tomuto tvrzení neunese důkazní břemeno.
4. Žalobce dále namítá, že postup správních orgánů byl rozporný s čl. 10 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, vyhlášené pod č. 104/1991 Sb. (dále jen „Úmluva o právech dítěte“). Žalovaná nevzala v úvahu, že žalobce bude muset vycestovat společně s alespoň jedním z rodičů, čímž dojde k rozdělení rodiny. Nezohlednila ani nejlepší zájmy dítěte podle čl. 3

Úmluvy o právech dítěte. V tak nízkém věku by odloučení i od jednoho z rodičů po nikoliv krátkou dobu představovalo újmu. Napadené rozhodnutí porušuje jeho právo na soukromý a rodinný život podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“).

5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhuje žalobu zamítnout a v podrobnostech odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí a správního spisu, jelikož žalobní námitky jsou v zásadě totožné jako námitky uplatněné v odvolání. K zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny žalovaná odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2020, č. j. 9 A 176/2017, ze kterého vyplývá, že procesní povaha rozhodnutí o zastavení řízení sama o sobě vylučuje posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle § 174a zákona o pobytu cizinců.
6. Během ústního jednání konaného dne 14. 7. 2022 účastníci setrvali na svých stanoviscích. Žalobkyně uvedla, že žalovaná nezjistila řádně skutkový stav. Žalovaný neprominul zmeškání lhůty k podání žádosti a nezabýval se věcí samou. Žalobce je nezletilý příslušník Ukrajiny, který se zde narodil. Pobývá zde s matkou a otcem, který zde pobývá na základě povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, neboť má dvě nezletilé děti, které má s občankou České republiky. Žalobci po jeho narození nemohl být vydán rodný list, neboť se nenarodil z manželského svazku. Muselo dojít k určení otcovství, což se protáhlo, neboť matka musela předložit prohlášení ukrajinských orgánů, že nebyla provdána. To byl v době nouzového stavu problém a došlo k průtahům. Rodný list byl žalobci vystaven až 30. 12. 2020. Žádost však byla podána až 8. 2. 2021, protože otec žalobce vycházel z informace podané telefonicky pracovníkem správního orgánu I. stupně o tom, že musí požádat, až bude mít cestovní doklad. Z toho důvodu došlo ke zmeškání lhůty. Správní orgány tyto okolnosti nezohlednily a řešily věc pouze procesně. Správní orgán I. stupně neposkytl otci žalobce součinnost a správné poučení. Správní orgány nepřihlédly k okolnostem a důvodům zmeškání lhůty, které v daném případě byly nezávislé na vůli žalobce. Dále žalobce namítl, že je třeba zohlednit a chránit jeho právo na styk s rodiči. Otec žalobce požádal, aby soud zmeškání lhůty k podání žádosti žalobci prominul. Zdůraznil, že obstarání dokladů od ukrajinského velvyslanectví nezbytné k podání žádosti je velmi problematické. Pracovník správního orgánu I. stupně ho nesprávně poučil, že žádost má podat až s cestovním pasem žalobce.
7. Žalovaná zdůraznila, že žalobce nepodal žádost včas, přestože ji mohl podat i bez náležitostí, což je běžná praxe, a správní orgán I. stupně by následně vyzval žalobce k jejímu doplnění. Ohledně zásahu do soukromého a rodinného života žalovaná uvedla, že nebylo nutné tuto otázku ve správním řízení zkoumat.

Obsah správního spisu

8. Ze správního spisu soud zjistil, že zákonný zástupce žalobce dne 8. 2. 2021 podal žádost o povolení k trvalému pobytu dítěte narozeného na území podle § 88 zákona o pobytu cizinců a žádost o prominutí zmeškání lhůty. Nesplnění podmínky učinit podání do 60 dnů po narození dítěte odůvodnil průtahy s vydáním rodného listu na základě souhlasného prohlášení o otcovství, které bylo zkomplikováno vyhlášeným nouzovým stavem.

9. Správní orgán I. stupně rozhodl usnesením ze dne 16. 6. 2021, č. j. OAM-2118-6/TP-2021, MV-98379-1/OAM-2021, o neprominutí zmeškání lhůty k podání žádosti o povolení k trvalému pobytu (dále jen „usnesení o neprominutí zmeškání lhůty“). Uvedl, že žádost byla podána dříve, než odpadla překážka, která žalobci měla znemožnit podání žádosti o povolení k trvalému pobytu, jelikož cestovní doklad byl vydán s platností od 11. 5. 2021. Uvedl, že zmeškaný úkon mohl zákonný zástupce žalobce učinit i bez potřebných dokladů a správní orgán I. stupně by jej následně vyzval k doplnění žádosti.
10. Dne 30. 6. 2021 správní orgán I. stupně vydal prvostupňové rozhodnutí, jímž řízení zastavil podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. V odůvodnění uvedl, že žádost o povolení k trvalému pobytu měla být podána nejpozději do 7. 12. 2020. Žádosti o prominutí zmeškání lhůty nebylo vyhověno. Žalobce tedy nebyl oprávněn podat žádost o povolení k trvalému pobytu na území podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, a proto správní orgán I. stupně řízení o jeho žádosti zastavil.
11. Žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí i usnesení o neprominutí zmeškání lhůty odvolání. Argumentoval jejich nepřezkoumatelností a nezákonností. Odvolací námitky jsou v zásadě totožné s námitkami uplatněnými v žalobě. Mimoto žalobce v odvolání proti usnesení o neprominutí zmeškání lhůty uvedl, že celá situace vznikla z důvodu špatného informování jeho zákonného zástupce správním orgánem. Zákonný zástupce si tak nebyl vědom skutečnosti, že může podat žádost o povolení k trvalému pobytu i bez dokladu prokazujícího identitu narozeného dítěte, resp. následně tyto listiny doložit. Žalobci může vzniknout závažná újma, jelikož během prvního roku života dítě podstupuje povinná očkování, a je tedy více ohroženo nemocemi ve srovnání se staršími dětmi. V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce dále uvedl, že žádost lze považovat za zjevně právně nepřípustnou, pokud je již na první pohled zřejmé, že jí nelze vyhovět. Žádosti se však správní orgán zabýval a k nepřípustnosti dospěl teprve následně až po vydání usnesení o neprominutí zmeškání lhůty.
12. Rozhodnutím ze dne 6. 9. 2021, č. j. MV-115532-4/SO-2021 (dále jen „odvolací rozhodnutí o neprominutí zmeškání lhůty“), žalovaná zamítla odvolání proti usnesení o neprominutí zmeškání lhůty. V odůvodnění uvedla, že zákonný zástupce žalobce mohl podat žádost i bez některé z náležitostí do 7. 12. 2020, následně by jej správní orgán I. stupně vyzval k doplnění, příp. by řízení přerušil. Případně by bylo pochopitelné, kdyby bezprostředně po obdržení rodného listu (a tedy dokladu prokazujícího rodinné vazby) podal žádost. Tu však podal až 8. 2. 2021, tedy po více než 5 týdnech po obdržení rodného listu. Obdobně zákonný zástupce mohl požádat o vydání cestovního dokladu bezprostředně po získání rodného listu, ale učinil tak až 13. 4. 2021, tedy 3 a půl měsíce poté. V podání žádosti v zákonné lhůtě tedy zákonnému zástupci žalobce nebránily důvody na jeho vůli nezávislé, a závěr správního orgánu I. stupně byl správný. Dále žalovaná uvedla, že žalobce i jeho matka sice obdrželi výjezdní příkaz, ale požádali o vízum za účelem strpění a na základě podání těchto žádostí pobývají na území na fikci pobytu. Nadto jako občané Ukrajiny mohou na území pobývat bez víza po dobu tří měsíců. Žalobce může rovněž podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, která se podává na zastupitelském úřadě ve státě původu. Lze rovněž požádat o upuštění od této povinnosti podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

13. Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. V odůvodnění zopakovala, že žalobce nebyl k podání žádosti na území oprávněn, jelikož nedodržel šedesátidenní lhůtu, přičemž tato lhůta mu nebyla prominuta. Žalovaná uvedla, že řízení o žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu nebylo zastaveno podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu jako žádost zjevně právně nepřípustná, ale podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jelikož žalobce podal na území žádost o povolení k trvalému pobytu, ačkoliv k podání žádosti na území nebyl oprávněn. Vzhledem k tomu, že správní orgán I. stupně vydal procesní rozhodnutí, nebyl povinen žalobce seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí a ani nebyl povinen zkoumat dopady vydaného usnesení o zastavení řízení do soukromého a rodinného života podle § 174a zákona o pobytu cizinců.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

14. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a to včetně žalobních bodů směřujících proti odvolacímu rozhodnutí o neprominutí zmeškání lhůty (§ 75 odst. 2 věta druhá s. ř. s.).

Posouzení žaloby

15. Podle § 88 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že „[n]arodí-li se cizinec na území, považuje se jeho pobyt na tomto území po dobu pobytu jeho zákonného zástupce, nejdéle však po dobu 60 dnů ode dne narození, za přechodný, není-li dále stanoveno jinak.“
16. Podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců platí, že „[p]obývá-li zákonný zástupce narozeného cizince na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, je povinen v době podle odstavce 1 podat za narozeného cizince žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, nebo o udělení povolení k trvalému pobytu. V případě podání žádosti o povolení trvalého pobytu se pobyt narozeného cizince od okamžiku narození do právní moci rozhodnutí o této žádosti považuje za pobyt trvalý.“
17. Podle § 88 odst. 4 zákona o pobytu cizinců platí, že „[d]oba podle odstavce 1 se považuje za prodlouženou, pokud podání žádosti v této době zabránily důvody na vůli cizince nezávislé, do doby, než tyto důvody pomínou. Cizinec je povinen důvody podle věty první neprodleně oznámit policii, pobývá-li na území na krátkodobé vízum, nebo ministerstvu, pobývá-li na území na dlouhodobé vízum, povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu.“
18. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že „[p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.“
19. Předně soud připomíná, že míra precizace žalobních bodů do značné míry předurčuje, jaké

právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí. Není na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci advokáta žalobce [srov. závěry rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS].

20. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné z důvodu, že správní orgány nesprávně zjistily skutkový stav. Žalobce nesouhlasí s tvrzením, že by žádost o prominutí zmeškání lhůty byla podána předčasně, jelikož žádost nesměřovala k důvodu pozdního vydání cestovního pasu, ale rodného listu. Má za to, že mu mělo být prominuto zmeškání lhůty, jelikož v podání žádosti ve lhůtě podle § 88 odst. 1 zákona o pobytu cizinců mu bránila překážka na jeho vůli nezávislá.
21. Citovaným ustanovením § 88 zákona o pobytu cizinců se zabýval NSS například v rozsudku ze dne 11. 5. 2016, č. j. 2 Azs 73/2016-25, ve kterém uvedl, že „[š]edesátidenní lhůta dle Nejvyššího správního soudu plně reflektuje případnou dobu strávenou v porodnici, popř. dobu „na zotavení“, jakož i to, že po zákonných zástupcích nelze spravedlivě požadovat, aby jejich první kroky ihned po narození dítěte směřovaly k příslušnému správnímu orgán. [...] V návaznosti na to a s ohledem na shora uvedený výklad § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců je důvody na vůli cizince nezávislémi třeba rozumět takové důvody, které se vážou k období šedesáti dnů po narození cizince a současně k osobě povinné podat jménem narozeného cizince předmětnou žádost, tj. k osobě, která byla jeho zákonným zástupcem v období šedesáti dnů po jeho narození.[...] Shora uvedený závěr přitom nemůže zvrátit ani aplikační přednost Úmluvy o právech dítěte, neboť tato mezinárodní smlouva neobsahuje specifická pravidla pro vydávání povolení k trvalému pobytu dítěte na území signatářských států, ale ponechává takovou úpravu na těchto státech. Vnitrostátní právní úprava pak samozřejmě nesmí vést k popření práv dětí a k neposkytnutí ochrany či k nerespektování práv a povinností rodičů nebo jiných osob za děti odpovědných. Nejvyšší správní soud nicméně neshledává § 88 zákona o pobytu cizinců ani způsob jeho aplikace na případ stěžovatele v rozporu s Úmluvou o právech dítěte. V souzené věci sice nebyla otci stěžovatele otevřena cesta k podání žádosti podle § 88 zákona o pobytu cizinců, tím však nebyla nikterak vyloučena možnost, aby otec stěžovatele jakožto jeho zákonný zástupce podal jeho jménem žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců za účelem společného soužití rodiny, a to na zastupitelském úřadě (§ 69 zákona o pobytu cizinců). Žalovaná přitom stěžovatele (resp. jeho otce) v napadeném rozhodnutí poučila, že v případě, že mu bude po ukončení správního řízení vydán výjezdní příkaz, který je druhem oprávnění k přechodnému pobytu [§ 17 písm. d) zákona o pobytu cizinců], lze takovou žádost podat též u správního orgánu prvního stupně. Taková právní úprava je přitom dle Nejvyššího správního soudu plně v souladu s Úmluvou o právech dítěte, neboť respektuje odpovědnost, práva a povinnosti rodičů, zákonných zástupců či jiných osob právně odpovědných za dítě (čl. 5), právo dítěte na zachování rodinných svazků v souladu s vnitrostátním zákonem (čl. 8 odst. 1) a jeho zájem (čl. 3) jakož i zákaz oddělení dítěte od rodičů proti jeho vůli (čl. 9)“ (zvýraznění doplněno soudem).
22. Lze přisvědčit žalobci, že v usnesení o neprominutí zmeškání lhůty je skutečně uvedeno, že byla žádost o prominutí lhůty podána dříve, než odpadla tvrzená překážka (vydání cestovního dokladu). Tuto úvahu však žalovaná v napadeném rozhodnutí korigovala. Žalovaná v odvolacím rozhodnutí o neprominutí zmeškání lhůty uvedla, že žalobce mohl ve stanovené lhůtě podat žádost bez všech náležitostí s tím, že by jej správní orgán I. stupně

vyzval k doplnění. Dále uvedla, že by bylo „eventuálně pochopitelné, kdyby bezprostředně po obdržení rodného listu (a tím tedy s možností prokázat rodinné vazby, jak uváděl odvolatel v odvolání) podal žádost. Ten ji ale podal až 8. 2. 2021, tedy po více jak 5 týdnech po obdržení tohoto dokumentu.“ V napadeném rozhodnutí žalovaná uvedla, že žalobce „neprodleně neoznámil, že došlo k průtahům se získáním jak rodného listu, tak cestovního dokladu. Toto učinil až se žádostí ze dne 8. 2. 2021. Odvolatel spolu s žádostí požádal o prominutí zmeškání úkonu, ale neodůvodnil, proč žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území podal až 8. 2. 2021, tedy po více jak 5 týdnech po obdržení rodného listu dne 30. 12. 2020, rovněž o vydání cestovního dokladu měl odvolatel možnost požádat bezprostředně po získání rodného listu, ale učinil tak až 13. 4. 2021, tedy 3 a půl měsíce poté.“ Z obou citovaných rozhodnutí vyplývá, že žalovaná posuzovala existenci překážek na vůli cizince nezávislých ve vztahu k období po narození dítěte a po vydání rodného listu, pro úplnost pak pouze odkázala na průtahy s podáním žádosti o vydání cestovního dokladu. Ačkoliv tedy správní orgán I. stupně uvedl nepřiléhavě, že žádost o prominutí zmeškání lhůty byla podána předčasně, žalovaná jeho úvahu v napadeném rozhodnutí zkorigovala. Soud má proto za to, že správní orgány řádně posoudily skutkový stav.

23. Žalobce vysvětluje zmeškání lhůty průtahy s vydáním rodného listu. Otcovství muselo být uznáno společným prohlášením rodičů, jelikož nejsou manželé. Tento proces nadto zkomplikoval vyhlášený nouzový stav. Žalobce však nevysvětlil, proč nepodal žádost o povolení k trvalému pobytu (společně se žádostí o prominutí zmeškání lhůty) ihned po vydání rodného listu. Jak uvedla přílehu žalovaná v napadeném rozhodnutí, ačkoliv byl žalobce oprávněn podat žádost o povolení k trvalému pobytu i bez požadovaných náležitostí, bylo by ještě pochopitelné, pokud by žalobce podal žádost po vydání rodného listu, který dokládá otcovství zákonného zástupce žalobce, na jehož trvalý pobyt bude žalobce navázán. Žalobce, resp. jeho zákonný zástupce však podal žádost až po 5 týdnech po vystavení rodného listu. Tuto prodlevu nikterak nevysvětlil a neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné dojít k závěru, že mu v podání žádosti bránila překážka na jeho vůli nezávislá ve smyslu § 88 odst. 4 zákona o pobytu cizinců.
24. V rozhodném období bylo účinné usnesení vlády č. 595/2020 Sb. ze dne 23. 12. 2020, o přijetí krizového opatření (účinnost prodloužena usnesením č. 9/2021 Sb. do 22. 1. 2021 a usnesením č. 22/2021 Sb. do 14. 2. 2021), které bylo s účinností k 29. 1. 2021 zrušeno a nahrazeno usnesením č. 32/2021 Sb. ze dne 28. 1. 2021 (účinné do 14. 2. 2021). Obě usnesení vlády stanovila mj. omezení volného pohybu osob v době od 05:00 hod. do 20:59 hod. s výjimkou např. cest za účelem vyřízení neodkladných úředních záležitostí (srov. bod II odst. 6 usnesení č. 595/2020 Sb. a bod II odst. 5 usnesení č. 32/2021 Sb.). V návaznosti na to bylo přijato usnesení vlády č. 599/2020 Sb. ze dne 23. 12. 2020, o přijetí krizového opatření (účinnost prodloužena usnesením vlády č. 9/2021 Sb. do 22. 1. 2021 a usnesením č. 22/2021 Sb. do 14. 2. 2021), kterým bylo uloženo orgánům veřejné moci a správním orgánům, aby v rámci všech svých pracovišť zahájily omezený provoz vyplývající z nouzového stavu, spočívající např. v omezení osobního kontaktu s adresáty veřejné správy a upřednostňováním písemného, elektronického či telefonického kontaktu, v přijímání veškerých dokumentů pouze prostřednictvím pracoviště podatelny (srov. bod 2 usnesení č. 599/2020 Sb.) nebo v omezení rozsahu úředních hodin orgánů na 2 dny v týdnu v rozsahu 5 hodin v daném dni (srov. bod 3 usnesení č. 599/2020 Sb.). Správní orgán I. stupně rovněž vydal stanovisko k posuzování běhu lhůt v oblasti veřejné správy v době trvání nouzového stavu (veřejně dostupné zde: <https://www.mvcr.cz/soubor/stanovisko-ministerstva-vnitra-k-posuzovani-behu-lhut-v->

oblasti-verejne-spravy-v-dobe-trvani-nouzoveho-stavu.aspx), ze kterého vyplývá, že vyhlášený nouzový stav sice mohl být považován za důvod pro prominutí zmeškání lhůty, správní orgány ovšem i přesto byly povinny individuálně posuzovat jednotlivé případy. V rozhodném období byla účinná krizová opatření omezující volný pohyb osob a provoz správních orgánů, přičemž vyhlášený nouzový stav by mohl být důvodem pro prominutí zmeškání lhůty, pokud by žalobci znemožnil podání žádosti o povolení k trvalému pobytu včas. Žalobce v žádosti o prominutí zmeškání lhůty však netvrdil, že by nouzový stav znemožnil podání žádosti o povolení k trvalému pobytu po vydání rodného listu. Nouzovým stavem žalobce vysvětloval pouze průtahy s vyřízením rodného listu a cestovního dokladu, nikoliv problém s podáním žádosti o povolení k trvalému pobytu spočívající například v nemožnosti podat žádost poštou.

25. Žalobce dále uvedl, že se řídil nesprávnou informací poskytnutou pracovníkem žalované. Toto tvrzení však ničím neprokázal. V rozsudku ze dne 16. 8. 2016, č. j. 1 Azs 108/2016-41, NSS uvedl, že „[n]esprávné povědomí stěžovatelky o právní úpravě a o možnosti podat žádost, aniž by byla zcela kompletní, však není ve smyslu výše uvedené právní úpravy a citované judikatury objektivním důvodem, který jí zabránil podat žádost včas.“ Stejně tak pokud v nyní posuzovaném případě žalobce, resp. jeho zákonný zástupce nevěděl, že lze žádost podat bez všech náležitostí, nejedná se o objektivní skutečnost, která by mu bránila v podání žádosti.
26. Závěr správních orgánů, že žalobci, resp. zákonnému zástupci nebránila překážka na vůli nezávislá k podání žádosti o povolení k trvalému pobytu, proto v rozsahu soudního přezkumu obstojí.
27. Druhým žalobním bodem žalobce namítá, že správní orgány neposoudily přiměřenost dopadů napadeného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života a nezohlednily nejlepší zájem dítěte.
28. K problematice zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince existuje konstantní judikatura NSS, podle které „[u]stanovení § 174a zákona [...] o pobytu cizinců [...] stanoví pouze to, jakými okolnostmi se má správní orgán zabývat v případech, kdy je povinen zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona. Na základě daného ustanovení však nelze určit, u kterých rozhodnutí má správní orgán povinnost přiměřenost dopadů zkoumat. To je nutno zhodnotit na základě jiných částí právního řádu než § 174a zákona o pobytu cizinců [...]“ (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30). V citovaném rozsudku NSS dospěl k jednoznačnému závěru, že povinnost posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí se netýká všech rozhodnutí vydávaných podle zákona o pobytu cizinců, ale pouze některých. Tato povinnost se podle konstantní judikatury správních soudů nevztahuje na procesní rozhodování o zastavení řízení (srov. např. rozsudky NSS ze dne 3. 5. 2017, č. j. 7 Azs 46/2017-28, ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 226/2015-27, nebo ze dne 16. 8. 2016, č. j. 1 Azs 108/2016-41). Tyto závěry učinily správní soudy i ve vztahu k posouzení včasnosti žádosti nezletilého dítěte o povolení k trvalému pobytu podle § 88 zákona o pobytu cizinců (srov. např. rozsudek NSS ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 46/2020-40, rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2018, č. j. 3 A 179/2016-36, ze dne 16. 1. 2020, č. j. 11 A 102/2019-37, nebo ze dne 12. 12. 2019, č. j. 11 A 22/2019-47).
29. V rozsudku ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 46/2020-40, NSS uvedl, že tento závěr lze přitom vztáhnout nejen na posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí ve smyslu

§ 174a zákona o pobytu cizinců, ale rovněž ve smyslu čl. 8 Úmluvy. Dodržení závazků vyplývajících z čl. 8 Úmluvy je zajištěno tím, že posouzení přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života cizince je vyžadováno v rámci rozhodování o případném uložení povinnosti opustit území či správního vyhoštění (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 2. 2018, č. j. 4 Azs 246/2017-35), v rámci nichž jsou správní orgány povinny zohlednit rovněž hledisko nejlepšího zájmu dítěte. S ohledem na to zde nelze spatřovat ani rozpor napadeného rozhodnutí s čl. 8 Úmluvy a čl. 3 a 10 Úmluvy o právech dítěte.

30. Za této situace správním orgánům nevznikl prostor pro posouzení dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, a jelikož byly naplněny důvody pro zastavení řízení, správní orgány nebyly povinny o žádosti meritorně rozhodnout.
31. Ačkoliv i NSS označil postup podle § 88 zákona o pobytu cizinců vedoucí k legalizaci pobytu narozeného dítěte za nadbytečnou administrativní zátěž (srov. již citovaný rozsudek NSS č. j. 1 Azs 46/2020-40), soud věc nemůže posoudit jinak. Pro žalobce je významné to, že povolení k trvalému pobytu nyní může získat v řízení podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců za účelem společného soužití rodiny, jelikož jeho otec má uděleno povolení k trvalému pobytu na území České republiky.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

32. Jelikož soud neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nezjistil ani žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
33. Důkazy navržené žalobcem soud neprovedl pro nadbytečnost, jelikož jsou součástí správního spisu, jehož obsahem se dokazování neprovádí.
34. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. července 2022

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu